

Ihmemaan Oz on todella ihmeellinen

Fantasia

Gregory Maguire: Noidan poika
Sammakko 2010
347 s.
Suomentanut Katja Rosvall

Amerikkalaisen Gregory Maguiren luoma versio Ihmemaan Ozista on varsin ihmeellinen etenkin lukijalle, joka muistelee Ozin herttaista satumaata Judy Garlandin elokuvasta. Maguiren tarinoiden Oz on aikuisemmille lukijoille suunnattu kuvaus paikasta, jossa seksi, väkivalta ja yhteiskunnan rappio sekä katumus, parannuksen hakeminen ja maailman pelastaminen kulkevat käsi kädessä. Maguiren luomus lähti liikkeelle teoksesta Noita, jonka jatko-osa Noidan poika vyöryttää lisää Ozia lukijan niskaan.

Noidassa esiteltiin Ozin alkuperäisen sankarin Dorothyn tuhoama Lännen pahan noidan henkilöahmo, ja kerrottiin Noidan tarina. Nyt päärooliin nousee Liir, joka on oletettavasti Noidan poika. Kukaan ei kuitenkaan tiedä asiaa varmaksi, kaikkein vähiten Liir, joka epäilee itseään ja jahkailee suhdettaan Noitaan läpi koko tarinan. Ei tässä vielä mitään, mutta kun Liir epäilee ja epäilee kaikkea muutakin. Ollako vai eikö olla, tehdäkö vai eikö tehdä, eläkö vai kuollako, välillä tuntuu että poika ansaitsisi tuntevan potkun takamuksille.

Liirin kaltaisen henkilöahmon luominen todistaa Maguiren tarinankertojan kykyjä, sillä jos henkilöahmot eivät herätä lukijassa mitään tunnetta, koko tarina latistuu helposti pannukakuksi. Maguiren kertomus kärsii pikemminkin ”runsauden pulasta”: monipuoliset ja absurdit tarina-aineokset sekä henkilöahmot kiskovat kertomusta paikoin niin kovasti omiin uomiinsa, että välillä tuntuu kuin lukijalla olisi käsissään Noidan luuta, jonka harjakset harottavat eri suuntiin.

Runsaudessa ja harottamisessa on myös hyviä puolia. Niistä syntyvä kokonaisuus avaa lukijalle monenmoisia maisemia – Noidan poika hakee lukijaa, joka haluaa uppoutua ”ozmoosiin”, Ozin maailman kummallisiin tapahtumiin tarinan outojen henkilöahmojen ja tapahtumien kautta. Maguiren Oz on paikka, jossa voi tapahtua mitä tahansa.

Teksti Maria Loikkanen